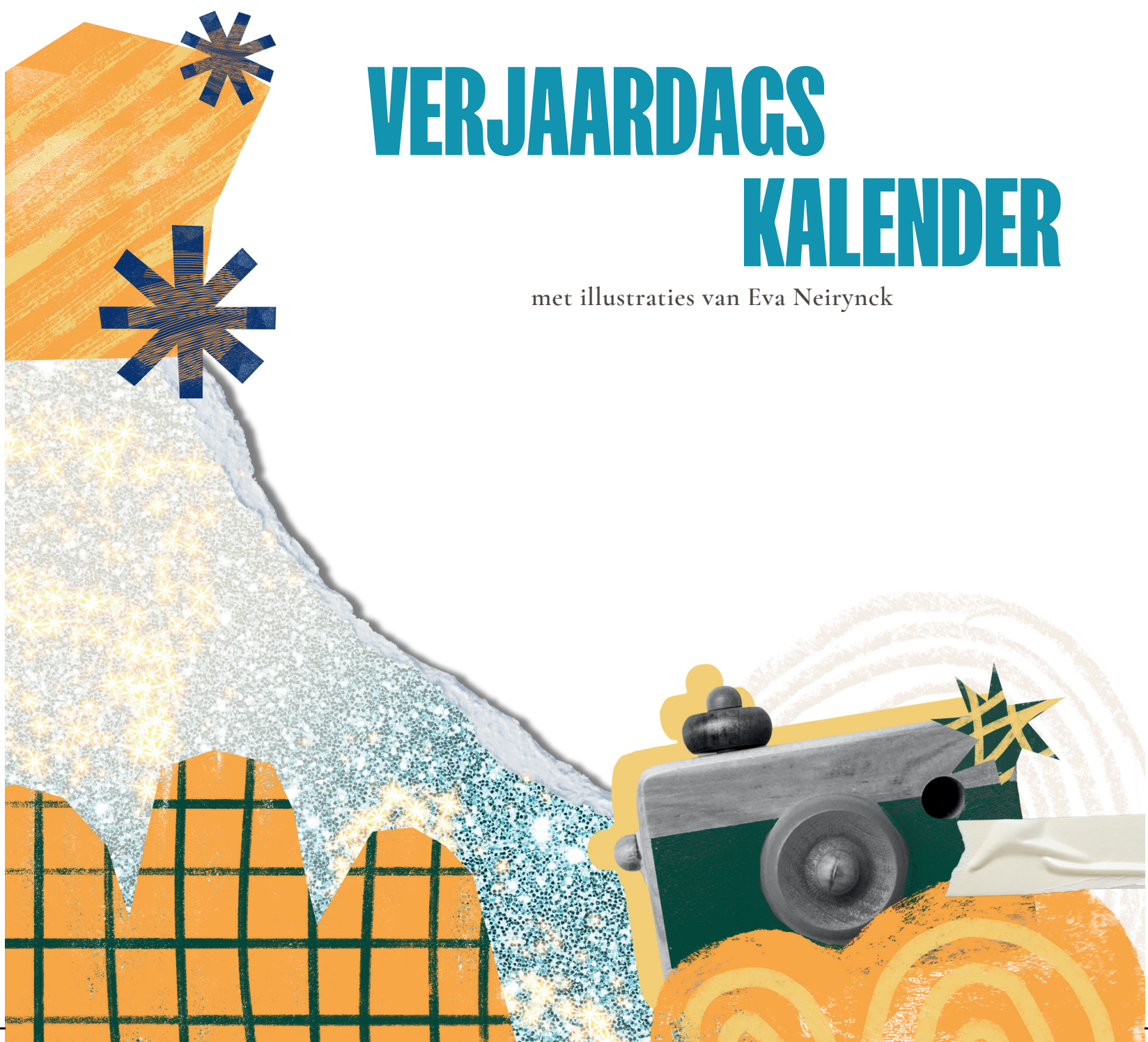

VERJAARDAGS KALENDER

met illustraties van Eva Neiryck

This project has been supported by the European Programme for Integration and Migration (EPIM), a collaborative initiative of the Network of European Foundations (NEF). The sole responsibility for the project lies with the organiser(s) and the content may not necessarily reflect the positions of EPIM, NEF or EPIM's Partner Foundations.

OP REIS LANGS WARME

HUISKAMERONTMOETINGEN

Een jaar lang trokken we met een diverse groep vrouwen met een migratieverhaal naar Vlaamse huiskamers. Elke maand gingen we in gesprek met mensen die hier geboren en getogen zijn.

In die intieme ontmoetingen zochten we naar raakvlakken, herkenning en gedeelde ervaringen. Maar we stonden ook stil bij de verschillen die ons vormen en verrijken. Gaandeweg groeide er ruimte voor echte dialoog, waarin luisteren even belangrijk werd als spreken.

Uit die gesprekken ontstond een verlangen om verhalen te verzamelen die verbinden. Samen met enkele vrouwen gingen we op zoek naar warme, menselijke vertellingen. Eva Neiryck zorgt voor passende illustraties.

Het resultaat ligt nu voor je in de vorm van een kalender. Elke maand brengt een nieuw verhaal, een ander perspectief, een frisse blik op samenleven. Deze verhalen willen uitnodigen, spiegelen en inspireren.

Ze nodigen uit om zelf stil te staan bij wat verbinding voor jou betekent.

En misschien zetten ze je wel aan om zelf een huiskamer open te stellen. Want echte ontmoeting begint vaak gewoon rond een tafel, met tijd en aandacht voor elkaar. Wie in het Gentse graag een huiskamerontmoeting wil organiseren, kan dat eenvoudig doen via de link. Zo schrijven we samen verder aan nieuwe verhalen.

MEER INFO

SAHAR

29 JAAR, IRAN

Je thuis verlaten doet iets met je. Het verandert je van binnenuit. Toen ik hier aankwam, voelde ik me leeg. Alsof ik mezelf ergens onderweg was kwijtgeraakt. Mijn oude ik had plaatsgemaakt voor iemand nieuw.

Tot op een avond tijdens een huiskamerontmoeting in Gent. Twee zussen stapten binnen. Meteen voelde ik iets vertrouwds. Hun ogen - ik kende ze. Maar waarvan? Waar had ik ze eerder gezien?

Nieuwsgierig sprak ik ze aan en raakten we aan de praat. Ze spraken mijn taal, met het accent van mijn stad. Ik vroeg naar hun familienaam. Wat bleek? Ik kende ze echt! Van een interview, jaren geleden. Toen waren zij vluchtelingen, in afwachting van hervestiging, en ik hielp ze als humanitair werker. En nu zaten we hier opnieuw samen, ver van huis, maar deze keer voelde het anders. Er was niet veel verschil meer tussen ons.

De twee zussen veilig en wel - het resultaat van mijn vroegere werk - gaf me een gevoel van vreugde en trots. Wie had ooit gedacht dat onze paden opnieuw zouden kruisen, in Gent?

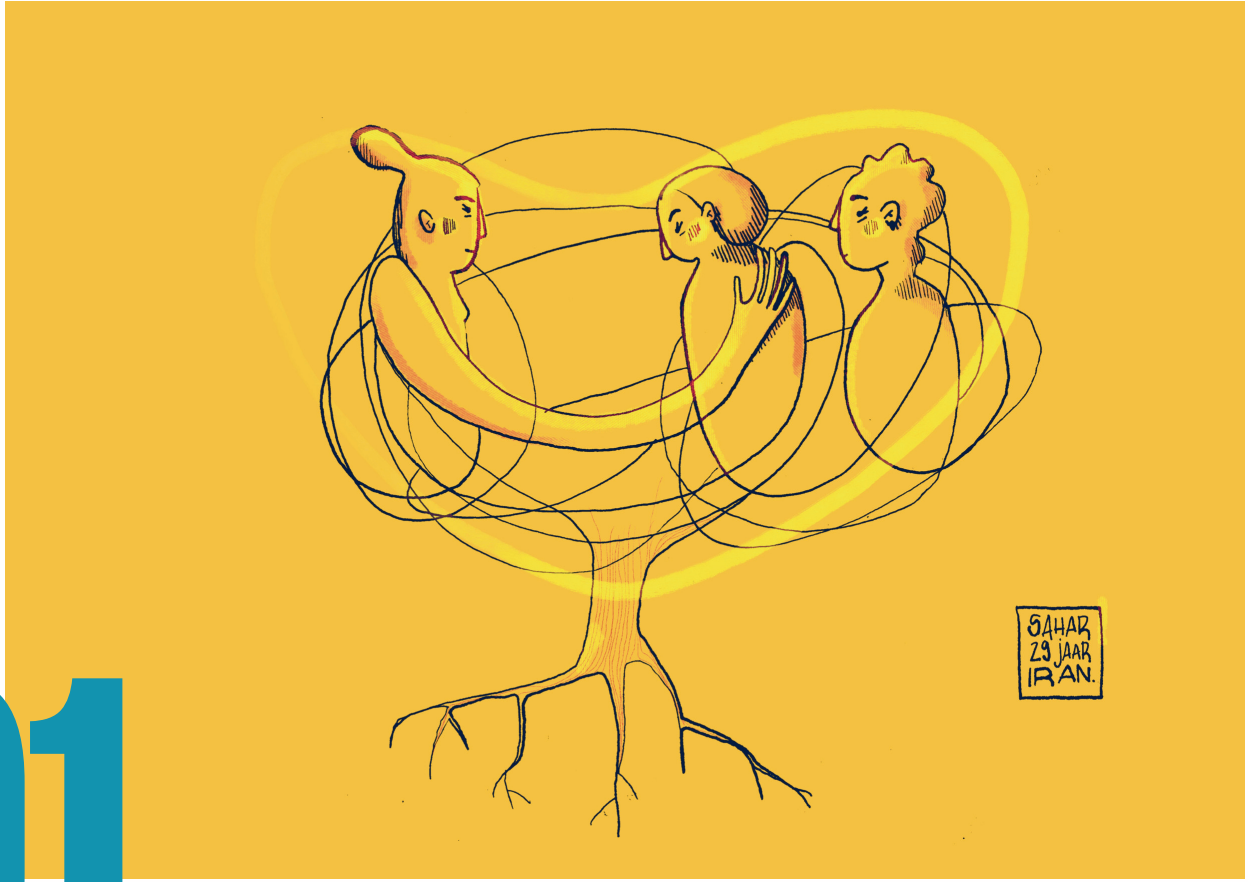
Die ontmoeting liet me weer even thuiskomen bij mezelf, bij mijn oude ik. Ze herinnerde me aan de waarden waarvoor ik vocht, en aan de missie die me toen dreef.

Je thuis verlaten is alsof je jezelf opnieuw ter wereld brengt. Maar anders dan bij een pasgeboren baby, draag je een verleden met je mee - de sporen van de tijd en de vermoeidheid van wat je al hebt doorstaan. Met die last op je schouders moet je een nieuw leven beginnen, een nieuwe ik vormen.

En dat doet pijn, die wedergeboorte. Je weet nog niet wie je aan het worden bent, alleen dat je niet meer dezelfde bent. Soms voel je je leeg, alsof je afscheid hebt genomen van je vroegere zelf.

Het is een troost om mensen te ontmoeten die hetzelfde meemaken. Ze geven me kracht, warmte en hoop - het besef dat ik niet alleen ben en dat die oude ik nog steeds in mij zit.

01

- 1 _____
- 2 _____
- 3 _____
- 4 _____
- 5 _____
- 6 _____
- 7 _____
- 8 _____
- 9 _____
- 10 _____
- 11 _____
- 12 _____
- 13 _____
- 14 _____
- 15 _____
- 16 _____

- 17 _____
- 18 _____
- 19 _____
- 20 _____
- 21 _____
- 22 _____
- 23 _____
- 24 _____
- 25 _____
- 26 _____
- 27 _____
- 28 _____
- 29 _____
- 30 _____
- 31 _____

DIYANA

51 JAAR, PALESTINA

Als Palestijn is het niet ongewoon om in verschillende landen te wonen, of zelfs geboren te zijn in een ander land dan Palestina. Al decennialang worden we ontheemd - weggerukt van ons land en onze thuis.

Ik ben geboren in de Verenigde Arabische Emiraten, maar opgegroeid in Syrië, Marokko, Algerije, Saoedi-Arabië en Jordanië. Om uiteindelijk te landen in België.

Eens hier, voelde het alsof ik herboren werd. Ik keek naar de lucht vanuit de Flixbus. Helderblauw. Anders dan in het Midden-Oosten, zie je hier wel de wolken en de zon. Het was precies alsof ik me in een tekenfilm bevond.

De eerste nacht in België sliepen we in een Brussels park. Het was er donker en overal lagen stukken karton. Toen de zon opkwam, verschenen er vanonder al dat karton mensen. Pas toen zagen we hoeveel mensen er eigenlijk in het park sliepen.

Tijdens die nacht had iemand alles van ons gestolen. Zelfs mijn oude paspoort van toen ik klein was. Het was al lang vervallen, maar het betekende veel voor mij. Het was een herinnering aan al die landen waar ik had gewoond. Dat deed pijn.

We moesten al heel vroeg in de rij aan het Dienst Vreemdelingenzaken staan om asiel aan te vragen. Elke persoon die ik zag was moe.

Moe van oorlog en conflicten. Moe van een lange reis. Moe van op straat te slapen. Voor velen was het niet de eerste nacht. Gelukkig was er een organisatie die ons een kom warme soep aanbood tijdens het aanschuiven.

Toch voelde het goed om hier te zijn. Ik voelde voor het eerst in mijn leven vrijheid, want ik was ver weg van waarvoor ik vluchtte. Ver weg van oorlog en mijn schoonfamilie.

De eerste weken verbleven we in het Klein Kasteeltje. Een vreselijke plek: de muurschilderingen in de gangen maakten ons bang, het was er vuil en onze kamer was piepklein. Het was ook verwarrend, want er werden zoveel talen door elkaar gesproken. Maar ik was er veilig. Niemand vertelde me meer wat ik wel of niet mocht doen. Ik kon zelf beslissingen nemen - dat is vrijheid voor mij.

De blauwe lucht symboliseert vrijheid: open, zonder grenzen, niets dat je tegenhoudt. Hier kan ik fietsen, naar school gaan en werken. Ik kan met vrienden praten en hun hand schudden. Ik ben hier veilig met mijn vier kinderen, niemand kan ons nog iets aan doen. Ik weet dat dit land voor me zal vechten en me zal redden.

Toen ik hier aankwam, zat ik vol dromen. Beetje bij beetje zijn sommige daarvan vervaagd, maar toch is dit land voor mij beter dan waar ook ter wereld. België is mijn laatste bestemming - dat wist ik meteen toen ik uit de bus stapte. Ik blijf hier.

02

- 1 _____
- 2 _____
- 3 _____
- 4 _____
- 5 _____
- 6 _____
- 7 _____
- 8 _____
- 9 _____
- 10 _____
- 11 _____
- 12 _____
- 13 _____
- 14 _____

- 15 _____
- 16 _____
- 17 _____
- 18 _____
- 19 _____
- 20 _____
- 21 _____
- 22 _____
- 23 _____
- 24 _____
- 25 _____
- 26 _____
- 27 _____
- 28 _____
- 29 _____

FRIDA

29 JAAR, MEXICO

Op mijn 21ste vertrok ik naar India om er vrijwilligerswerk te doen bij de Moeder Theresa Congregatie. Zelf heb ik niet echt iets met religie, dus voelde ik me er in het begin een beetje onwennig. Maar al snel maakte dat plaats voor een diep gevoel van verbondenheid - met de vrijwilligers, zusters en buurtbewoners. We hielpen vrouwen, kinderen en ouderen. Over grenzen van taal en geloof heen, stonden menselijkheid en waardigheid centraal.

In India ging ik naar de mis. Niet omdat ik geloofde, maar voor het gevoel van verbondenheid. De mis was voor iedereen, ongeacht de religie. Ik zat aan de zijkant wat te schrijven of tekenen en werd telkens overspoeld door een gevoel van warmte.

Dat was het moment waarbij ik me het meest verbonden voelde met de vrijwilligers en de mensen die we hielpen. De mis ging niet door in een kerk, maar in een kapel. Het is was in the Old Convent House, een blauw-grijs gebouw. Er was een grote binnenplaats omgeven door twee verdiepingen. De kapel bevond zich op de tweede verdieping. Er waren geen stoelen - iedereen zat op het tapijt, voor het geïmproviseerd altaar en rond een graftombe.

Elke ochtend kregen we koffie en brood. De zusters bedankten ons al zingend voor onze inzet:

“We thank you, thank you, thank you.

We thank you, thank you, thank you from the heart.

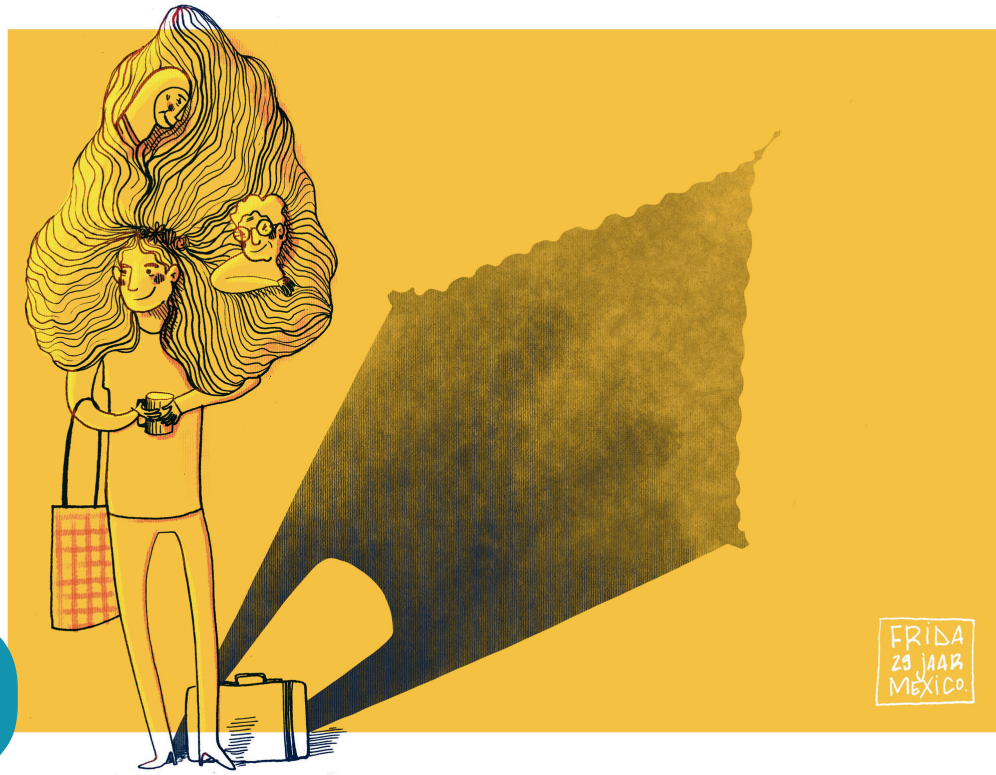
We love you, love you, love you...”

Iedereen zong mee. Dit zusters' zangritueel was mijn lievelingsmoment van de dag.

Ik voelde me daar echt deel van een gemeenschap - meer dan ooit tevoren. Niet bij mijn familie noch bij mijn vrienden had ik dat gevoel ooit zo sterk ervaren. Toen ik terugkeerde naar Mexico kon niemand begrijpen hoe ik me daar voelde. Enkel mijn grootmoeder begreep me.

Die reis heeft mijn leven veranderd. In India leerde ik het verschil tussen armoede en ellende. In Mexico kende ik armoede, maar niet de diepe ellende. Dit zette me tot nadenken. Want ik begreep niet hoe ik te midden van zoveel ellende, zo gelukkig kon zijn. In India zijn de contrasten zo groot. Ik kwam tot de conclusie dat we contrasten nodig hebben om te realiseren hoe geprivilegieerd we zijn. Die dualiteit is heel belangrijk in mijn leven.

De lessen die ik daar leerde, hielpen me ook toen ik in België aankwam. Ik ging op zoek naar een gemeenschap waarin ik me thuis kon voelen, met mensen die dezelfde waarden delen. En nog altijd probeer ik iets terug te geven aan de samenleving - omdat die mij al zoveel heeft gegeven.

03

- 1 _____
- 2 _____
- 3 _____
- 4 _____
- 5 _____
- 6 _____
- 7 _____
- 8 _____
- 9 _____
- 10 _____
- 11 _____
- 12 _____
- 13 _____
- 14 _____
- 15 _____
- 16 _____

- 17 _____
- 18 _____
- 19 _____
- 20 _____
- 21 _____
- 22 _____
- 23 _____
- 24 _____
- 25 _____
- 26 _____
- 27 _____
- 28 _____
- 29 _____
- 30 _____
- 31 _____

HELEN

39 JAAR, ERITREA

Ik heb veel moeten opofferen om hier te raken. Maar ik moest en zou een veilige thuis vinden voor mijn zonen. Dus vertrok ik uit Eritrea.

Met deze beslissing zette ik mijn leven meer dan eens op het spel. Ik stak de levensgevaarlijke grens naar Soedan over, zat jarenlang vast in Turkije en waagde de oversteek. De hele weg van Eritrea naar Turkije zag ik mensen om mee heen sterven. Vervolgens betaalde ik een mensensmokkelaar, die me met een vals paspoort op het vliegtuig kreeg.

Mijn kinderen liet ik achter toen ik vluchtte. Het was te gevaarlijk voor ze. Ze waren nog zo klein, één en drie jaar oud. Na mijn vertrek bleven ze achter bij mijn moeder. Ze huilden dagenlang.

Doorheen de jaren groeide de afstand tussen ons. Die vervreemding brak mijn hart. Soms vroeg ik me af of ik de zoektocht naar een veilig leven moest opgeven en terugkeren. Ik had voortdurend nachtmerries waarin ze huilden, honger hadden en op straat leefden.

Elke dag hoopte ik op internetverbinding in Eritrea. Dat was de enige manier om mijn twee zonen, Adam en Neftalim, te horen.

Ik miste ze. Ik wou ze met mijn eigen ogen zien. Maar door de slechte verbinding, konden we jarenlang enkel berichten sturen.

Ik huilde vaak. Maar huilen deed deugd - dan verdween mijn stress even. Als het buiten regende, huilde ik mee.

Nu, acht jaar later, kan ik eindelijk Adam terug in mijn armen nemen. Ik vloog naar Addis Abeba om Adam op te halen. Er waren twee uitgangen en ik koos net de verkeerde. Ik zocht Adam, maar zag hem nergens. Paniek overspoelde me, samen met een pijnlijke herinnering die ik al jaren met me meedraag.

In 2014 verloor ik mijn zus. Ze belde me vanuit Libië, klaar om de oversteek over de Middellandse Zee te maken. De oversteek zou vier uur duren en bij aankomst zou ze me bellen. Maar dat telefoontje kwam nooit.

Toen ik Adam niet vond, voelde ik dezelfde angst, hetzelfde verlies. Gelukkig vonden we elkaar snel. Bij het weerzien verloor ik de controle over mijn lichaam. De pijn was overweldigend.

Ik was bang dat hij me niet meer als zijn moeder zou aanvaarden. Mijn lichaam wist niet wat het moest doen. Ik had het ijskoud, maar toch gutste het zweet langs mijn rug. Mijn knieën trilden zo hard dat het pijn deed. We omhelsden elkaar, en even voelde het alsof de wereld stilstond. We moesten onze band opnieuw opbouwen, maar nu zijn we onafscheidelijk.

Ik vraag me soms nog steeds af of ik de juiste keuze heb gemaakt - want door die keuze leefde ik jaren gescheiden van mijn zonen. Niemand noemde me 'mama'. Dat doet nog altijd pijn.

Het was een droom Adam terug te zien en nu vroeg ik me soms nog af ik droom. Ik droom ervan om ook Neftalim naar hier te kunnen brengen, maar dat is onmogelijk. Kinderen boven de zeven jaar mogen Eritrea niet uit omdat ze in het leger moeten.

04

- 1 _____
- 2 _____
- 3 _____
- 4 _____
- 5 _____
- 6 _____
- 7 _____
- 8 _____
- 9 _____
- 10 _____
- 11 _____
- 12 _____
- 13 _____
- 14 _____
- 15 _____

- 16 _____
- 17 _____
- 18 _____
- 19 _____
- 20 _____
- 21 _____
- 22 _____
- 23 _____
- 24 _____
- 25 _____
- 26 _____
- 27 _____
- 28 _____
- 29 _____
- 30 _____

Na vier jaar single te zijn, vonden mijn vriendinnen dat ik terug een stapje in de wereld moest zetten. Op hun aanraden schreef ik me in voor een zomerweek voor lesbische vrouwen, georganiseerd door Impuls. Sociaal zijn is niet mijn sterkste punt, dus het kwam goed uit dat het vakantieverblijf vlak bij mijn dorp lag. Als het tegenviel, kon ik gewoon terug naar huis vertrekken.

Dat bleek uiteindelijk niet nodig, want dankzij de vele fijne workshops, kwam ik los in de groep en leerde ik Rebecca kennen.

We werkten allebei vlakbij waar we woonden, zij in Gent, ik in de Kempen. Samenwonen zagen we toen niet zitten. Zo hadden we 25 jaar lang een LAT-relatie. Eens met pensioen, zouden we samen gaan wonen. En zo geschiedde. We verkochten elk ons huis en kochten samen een woning om te renoveren, hier in het Rabot.

Dat was een grote stap: van mijn vertrouwde dorp in de Kempen naar de stad verhuizen, en plots ook zoveel tijd samen doorbrengen. Ik was best honkvast. Maar alles liep verrassend vlot. Ik heb mijn oude plek nooit écht gemist, al woonde ik daar heel graag.

Tien jaar later is de wijk sterk veranderd, en heb ik hier echt mijn draai gevonden.

Het mooie aan het Rabot is dat het, ondanks alles, nog steeds aanvoelt als een dorp - en dat maakt dat ik me hier helemaal thuis voel.

Ik kom graag in de ontwijde kerk. Verschillende organisaties organiseren er activiteiten, en zo is het opnieuw een bruisende plek voor de buurt geworden, gedragen door enthousiaste vrijwilligers. Samen met buurtbewoners iets moois opbouwen en de plek tot leven zien komen, vind ik fantastisch. Ik zet me ook in actief als vrijwilliger in het buurtcafé Toreke.

Net zoals in het dorp waar ik vandaan kom, is hier echt verbondenheid. We kennen onze burens goed. Roel en Inge geven de poezen eten als we op vakantie zijn. Ilyas komt ons vaak eten brengen, want hij is hobbykok. Hij is altijd heel behulpzaam. En een gezin uit de buurt gebruikt onze auto om op vakantie te gaan.

Natuurlijk zijn er ook problemen: zwerfvuil, te snel rijdende auto's, verkeerd parkeren... Maar over het algemeen leven we hier goed samen. Ik ben hier graag.

Mijn vrienden uit mijn dorp hadden nooit gedacht dat ik me zou kunnen thuisvoelen in de stad. Ze denken nog altijd dat ik ooit wel zal terugkeren, mocht ik alleen komen te staan. Maar dat denk ik niet.

Die connectie met de burens en de buurt is voor mij ontzettend belangrijk. We zijn gelijkgestemden en dat maakt dat ik me hier echt thuis voel.

05

- 1 _____
- 2 _____
- 3 _____
- 4 _____
- 5 _____
- 6 _____
- 7 _____
- 8 _____
- 9 _____
- 10 _____
- 11 _____
- 12 _____
- 13 _____
- 14 _____
- 15 _____
- 16 _____

- 17 _____
- 18 _____
- 19 _____
- 20 _____
- 21 _____
- 22 _____
- 23 _____
- 24 _____
- 25 _____
- 26 _____
- 27 _____
- 28 _____
- 29 _____
- 30 _____
- 31 _____

LAURENCE

57 JAAR, BELGIË

Na drieëntwintig jaar woon ik weer in Gent, deze keer met mijn eigen gezin. Na al die tijd gewoond te hebben in Malawi, Namibië, Mozambique en Eswatini, voelde terugkeren dubbel.

Eenzijds kan ik hier genieten van constante elektriciteit, heb ik hobby's, zijn er scholen om uit te kiezen... kortom, alles wat je maar wil binnen handbereik.

Maar tegelijk mis ik de menselijke warmte. In Afrikaanse landen stellen mensen zich open, is er ruimte voor spontaniteit, mag iedereen gewoon mens zijn, en zorgen sterke sociale banden voor een natuurlijk vangnet.

Toen ik in België weer aan het werk ging, nam ik mijn dochter eens mee naar kantoor. We deden een rondje langs de collega's en ik stelde haar aan iedereen voor. Achteraf zei ze dat ze mijn collega's heel koud vond. Ze was gewend dat mensen haar knuffelden en vastpakten, haar veel vragen stelden en interesse in haar toonden.

Sindsdien probeer ik het menselijke meer centraal te zetten, ook op het werk. Vooral jonge mensen hebben daar nood aan. Ze staan onder grote druk, moeten voortdurend presteren en voelen zich snel tekortschieten. Alles lijkt gericht op productiviteit, waardoor menselijkheid op de achtergrond verdwijnt.

Op een vrijdagmiddag trof ik een collega huilend aan achter haar computer - vastgelopen op een onhaalbare deadline. Ik ging bij haar zitten en zei: "Een deadline is maar een deadline. Wat telt, zijn de mensen om je heen. Zij hebben je nodig. Zij zijn belangrijker dan werk."

We mogen leren afstand te nemen van verwachtingen en ons herinneren dat mens-zijn draait om verbinding. Dat betekent soms je werk durven neerleggen en aandacht geven aan wat echt belangrijk is - aan de mensen om je heen en aan jezelf.

Dat vraagt ook om kwetsbaarheid: aanvaarden dat je niet alles onder controle hebt, emoties toelaten, en de moed hebben om die te tonen.

Een vriendin in Mozambique verloor haar man op jonge leeftijd en beleefde diepe dalen én grote hoogtes. Van haar leerde ik dat voluit leven betekent dat je alles voelt: het hele spectrum van het bestaan.

Menselijkheid schuilt vaak in kleine gebaren. Elke keer dat ik mijn Palestijnse collega ontmoet, geven we elkaar een knuffel. Zonder woorden is het duidelijk dat ik met haar meeleef. Ze hoeft niets uit te leggen; de stilte volstaat.

LAURENCE
57 JAAR
BELGIË

06

1	_____	16	_____
2	_____	17	_____
3	_____	18	_____
4	_____	19	_____
5	_____	20	_____
6	_____	21	_____
7	_____	22	_____
8	_____	23	_____
9	_____	24	_____
10	_____	25	_____
11	_____	26	_____
12	_____	27	_____
13	_____	28	_____
14	_____	29	_____
15	_____	30	_____

OLENA

44 JAAR, OEKRAÏNE

“Your home is where your books are.”

Toen ik deze quote las op Tiktok, belde ik meteen mijn moeder in Oekraïne met de vraag of ze mijn boeken uit mijn tienerjaren wilde opsturen. Die boeken waren ooit mijn wereld. Ze vormden mijn denken, mijn taal, mijn identiteit.

Ook mijn Oekraïense vriendinnen in België vroegen hun families om oude boeken op te sturen. Zo creëerden we een kleine Oekraïense bibliotheek. In elkaars oude boeken vonden we troost en steun.

Toen ik net in België was, draaide mijn leven enkel maar om overleven. Eenzaam als ik was, leek terugkeren naar Oekraïne de enige manier om weer echt te kunnen leven. Dat veranderde toen ik mijn vriendinnen ontmoette tijdens de Nederlandse les.

Drie jaar geleden maakten we met ons zessen een uitstap naar de zee. We aten samen Oekraïense gerechten op het strand. Onze kinderen speelden rondom ons. Voor het eerst sinds ik in België was voelde ik me niet alleen. Even voelde ik me terug thuis, en niet op de vlucht. Even voelde ik me ontspannen, en niet op overlevingsmodus. Omringd door liefde, voelde ik dat ik hier misschien wel een leven zou kunnen opbouwen.

nlangs ging ik naar een Oekraïens etentje, voor Oekraïners en Belgen. Een paar van mijn vriendinnen waren erbij. Na het eten was er live muziek. We zongen mee met de liedjes. Enkele nummers waren erg triest - over oorlog, pijn en heimwee - en raakten ons diep. We huilden samen en deelden ons verdriet.

De volgende ochtend sprak ik met mijn vriendinnen over die avond. Zij hadden hetzelfde warme gevoel ervaren als ik. Geïnspireerd en opgeladen wist ik dat ik hier niet alleen kon overleven, maar ook echt kon leven. En misschien zelfs af en toe gelukkig zijn

Toen ik Oekraïne verliet, verloor ik mijn identiteit. Alle puzzelstukken die ik in de eerste veertig jaar van mijn leven stap voor stap had opgebouwd, vielen uiteen en raakte ik gaandeweg kwijt. De afgelopen drie jaar heb ik op snel tempo nieuwe puzzelstukken kunnen maken. Dankzij de connectie met mijn vriendinnen, én met mezelf.

Met de boeken die mijn moeder opstuurde, kwam een stukje van mijn vroegere ik terug. Mijn oude leven en mijn nieuwe leven kunnen daardoor samenkomen. Oude en nieuwe puzzelstukjes vallen langzaam in elkaar.

Wat ik uiteindelijk wil, is altijd blijven onthouden wie ik ben, ongeacht de omstandigheden. Mijn leven gaat ondertussen niet meer alleen over oorlog. Mijn leven draait niet langer alleen om oorlog. Wie ik ben, is zoveel meer dan *‘the girl from war’*.

07

OLENA
44 JAAR
OEKRAÏNE

- 1 _____
- 2 _____
- 3 _____
- 4 _____
- 5 _____
- 6 _____
- 7 _____
- 8 _____
- 9 _____
- 10 _____
- 11 _____
- 12 _____
- 13 _____
- 14 _____
- 15 _____
- 16 _____

- 17 _____
- 18 _____
- 19 _____
- 20 _____
- 21 _____
- 22 _____
- 23 _____
- 24 _____
- 25 _____
- 26 _____
- 27 _____
- 28 _____
- 29 _____
- 30 _____
- 31 _____

MARIJKE & LEAH

41 JAAR, NEDERLAND

12 JAAR, BELGIË

Wij zijn moeder en dochter. Onze familie is klein. Vier generaties vrouwen; ik, mijn moeder, mijn oma en haar partner en mijn overgrootmoeder. Ik noem hen mijn bloedfamilie.

Met de tijd is onze familie uitgebreid met een gekozen familie rondom ons. Voor ons beiden betekenen deze mensen veel. Mijn moeder en ik houden allebei van de momenten waarop we samenkomen.

Ik hou van tradities. Als ik aan mijn gekozen familie denk, dan denk ik aan Thanksgiving.

Zoals elk jaar zitten we dicht op elkaar aan een lange tafel, in een huiskamer om de hoek van ons huis. Het ruikt er naar warme kruiden en kalkoen die langzaam gaart in de oven. Er klinkt geroezemoes, stoelen schuiven, iemand schiet in de lach. We zijn een bont gezelschap van alle leeftijden en uit allerlei hoeken van de wereld.

Hier voel ik me thuis. Er is oprechtheid, eerlijkheid en vertrouwen. Niemand hoeft zich anders voor te doen. We praten vrij over zowel de moeilijke momenten als mooie dingen. Alles mag er zijn.

Mijn moeder en ik verjaren op dezelfde dag. We herinneren onze verjaardag vorig jaar nog heel goed. Al een week op voorhand begon ze met taarten bakken en hapjes maken. Op de dag zelf stond de deur open; mensen kwamen en gingen, sommigen kenden elkaar niet eens, maar raakten toch met elkaar aan de praat.

Mijn moeder houdt van mensen samen brengen en onverwachte ontmoetingen. Op onze verjaardag vieren we ons leven, met iedereen waarbij we ons goed voelen.

In deze momenten met onze gekozen familie, voelen we ons allebei gezien en gedragen.

Daarnaast zijn het de kleine, dagelijkse ontmoetingen die ertoe doen: een gesprekje bij de bakker of een groet van de buurvrouw. Verbinding zit zowel in de mensen die dicht bij je staan als in de kleine dingen van alledag.

08

MARIJKE & LEAH.
41 & 12 JAAR
NEDERLAND & BELGIË

- 1 _____
- 2 _____
- 3 _____
- 4 _____
- 5 _____
- 6 _____
- 7 _____
- 8 _____
- 9 _____
- 10 _____
- 11 _____
- 12 _____
- 13 _____
- 14 _____
- 15 _____
- 16 _____

- 17 _____
- 18 _____
- 19 _____
- 20 _____
- 21 _____
- 22 _____
- 23 _____
- 24 _____
- 25 _____
- 26 _____
- 27 _____
- 28 _____
- 29 _____
- 30 _____
- 31 _____

MANAR

22 JAAR, PALESTINA

Ik ben Palestijnse, maar geboren in Saoedi-Arabië. Voor onze vlucht naar België woonden we nog een tijdje in Jordanië, daar voelde ik me echt thuis. Onlangs ging ik nog eens op bezoek bij vrienden daar.

In Jordanië voelt mijn ziel zich verbonden met de lucht, de straten en overal waar ik kom. Ik voel de grond onder mijn voeten, adem de lucht in en kijk naar de bomen. Ik zie mijn omgeving, waardeer ze en voel dat ik er deel van uitmaak. Ook de kleine details vallen me op, zoals mieren die druk aan het werk zijn.

Ik voel de warmte - vanuit de mensen om me heen, vanuit de omgeving, vanuit mezelf. Ik pas hier. Ik voel me gezien, door anderen en door mezelf. Het voelt alsof we verbonden zijn door een draad die altijd blijft bestaan. Die draad wil ik niet doorknippen, want wat daarachter ligt, is het onbekende.

Ik zat met vrienden in een grote huiskamer. De geluiden van buiten kwamen binnen door het open raam en in de keuken hoorde ik een moeder koken. Iedereen zat ontspannen met een glaasje thee in de hand. Mijn vrienden kenden elkaar niet. Ik was degene die ze daar samenbracht, de verbindende draad.

Tussen hen in, luisterde ik naar hun gesprekken. We delen onze taal. Zelf zei ik niks, maar ik voelde de warmte. In die stilte voelde ik de verbinding. Ik vond mezelf daar in de ruimte tussen de anderen.

Ik hoefde mezelf niet te bewijzen. Een onuitgesproken acceptatie. Het vertrouwen dat hun gedachten over mij zonder oordeel zijn. We zaten allemaal op dezelfde lijn, ik hoefde geen moeite te doen. Rust, verbondenheid en warmte komen op een bord van hout, als je jezelf kan zijn. Het moment voelde als een pauze van de innerlijke worsteling die ik zo vaak in België voel.

Verbondenheid is niet iets dat je kiest. Je kunt het niet forceren. Het ontstaat vanzelf, op de plek waar je je op je gemak voelt. En dat gevoel komt als je onvoorwaardelijk jezelf kan zijn. Want voorwaarden begrenzen verbondenheid. Het houdt je tegen om jezelf te zijn. En verbinding met anderen, begint vanuit verbinding met jezelf.

Ik kijk uit naar de dag dat ik helemaal zelfstandig kan zijn in België, los van alle voorwaarden. In die vrijheid zal ik mezelf kunnen zijn. En vanuit dat gevoel, kan ik misschien wel verbinden met de grond en de mensen hier. Als de voorwaardelijkheid onvoorwaardelijk wordt, kan er misschien een extra draad ontstaan.

09

1	_____	16	_____
2	_____	17	_____
3	_____	18	_____
4	_____	19	_____
5	_____	20	_____
6	_____	21	_____
7	_____	22	_____
8	_____	23	_____
9	_____	24	_____
10	_____	25	_____
11	_____	26	_____
12	_____	27	_____
13	_____	28	_____
14	_____	29	_____
15	_____	30	_____

JENNY

75 JAAR, BELGIË

Ik heb een heel hechte vriendengroep van het koor, ook al zingen we al bijna twintig jaar niet meer samen. Onze dirigent is overleden en onze stemmen zijn wat ouder geworden. Maar we zijn vrienden gebleven.

Veertig jaar geleden stelde mijn man aan me voor om samen in een koor te zingen, zodat we een gezamenlijke activiteit zouden hebben. Elke dinsdagavond gingen we repeteren. Er hing altijd een heel leuke sfeer. Ik zong bij de alten. Soms hadden we nét iets te veel plezier, maar gelukkig was er altijd iemand die ons terug bij de les riep.

We doen veel activiteiten samen en gaan we elk jaar op weekend. Na al die jaren zijn we elkaar nog steeds niet beu.

In het koor zaten allerlei verschillende mensen: mensen uit het onderwijs, landbouwers, een verpleger, een poetsvrouw, een loodgieter, een dokwerker. We waren allemaal verschillend, maar dat maakte het juist zo boeiend. Intussen zijn er al enkelen overleden en zijn we niet allemaal meer zo goed te been. We passen onze uitstappen wat aan, en soms is het zoeken naar nieuwe inspiratie, want we hebben al zoveel samen gedaan.

Sommigen voelen zich eenzaam, bijvoorbeeld nadat hun partner is overleden. Ik ken dat gevoel, ook al heb ik mijn man nog. Door een operatie aan mijn knie en heup ben ik wat minder mobiel. Die is niet helemaal goed verlopen. Sindsdien heb ik elke dag pijn, vanaf het moment dat ik opsta tot ik ga slapen. Dat beperkt me en maakt me soms eenzaam.

Ik vind het belangrijk dat je zowel met je blijdschap als met je verdriet bij vrienden en familie terecht kunt. Dat schept verbondenheid.

Na problemen thuis kon ik ook altijd op begrip rekenen bij de mensen van het koor. Ik kon mijn verhaal daar doen, en zij luisterden. Ze hebben me echt door een moeilijke tijd geholpen.

Met mijn man kan ik natuurlijk ook over moeilijkere dingen praten, maar dat is anders, want je beleeft hetzelfde. Met mijn vrienden van het koor kan ik over alles praten. De ongedwongenheid van die groep vind ik heel belangrijk. Dat koester ik enorm.

JENNY
75 JAAR
BELGIE

10

- 1 _____
- 2 _____
- 3 _____
- 4 _____
- 5 _____
- 6 _____
- 7 _____
- 8 _____
- 9 _____
- 10 _____
- 11 _____
- 12 _____
- 13 _____
- 14 _____
- 15 _____
- 16 _____

- 17 _____
- 18 _____
- 19 _____
- 20 _____
- 21 _____
- 22 _____
- 23 _____
- 24 _____
- 25 _____
- 26 _____
- 27 _____
- 28 _____
- 29 _____
- 30 _____
- 31 _____

ELS

58 JAAR, BELGIË

We leerden onze vakantiezoon twintig jaar geleden kennen via Eurochildren. Deze organisatie ontstond tijdens de oorlog in Ierland, met als doel kinderen even te laten genieten van een rustige vakantie in België.

Na de splitsing van Tsjecho-Slowakije bleef Slowakije als het armere deel achter. Eurochildren zette daar zijn werking verder, zodat ook Slovaakse kinderen even konden ontsnappen aan de armoede. Als ouders van vier kinderen dachten we: ééntje extra tijdens de vakantie, dat kan er ook nog wel bij. Zo kwam David voor het eerst bij ons logeren toen hij acht jaar oud was. Tien zomers lang verbleef hij bij ons.

Zijn eerste vakantie bij ons sprak hij enkel Slovaaks. In het begin kroop hij huilend onder tafel. Met een woordenboekje 'Slovaaks voor op vakantie' in de hand kroop ik mee onder tafel. Ik vroeg hem of hij heimwee had. Dat had hij. Maar met de paar woorden die ik kende, kon ik hem niet helemaal geruststellen.

Gelukkig hebben kinderen geen taal nodig om met elkaar te spelen. Zij begrijpen elkaar zo. Onze jongste zoon was nog maar een baby toen David voor het eerst kwam. Hij heeft dus nooit anders geweten dan dat David er elke zomer bij was. Voor ons hele gezin werd dat vanzelfsprekend.

Vorig jaar belde David me op, nadat we hem enkele jaren niet zagen.

Hij vroeg of hij mocht langskomen om zijn verloofde voor te stellen. Dat was zo mooi. Het toonde hoezeer hij nog steeds deel van ons gezin was. Eens terug bij ons, wist hij nog precies waar de borden en de glazen stonden.

We werden uitgenodigd voor het huwelijksfeest. Daar voelden we opnieuw die hechte familieband, ook met zijn eigen familie. Zijn grootmoeder voerde lange gesprekken in het Slovaaks met mij. Ik begreep de woorden niet, maar ik voelde wél wat ze bedoelde.

Het feest vond plaats op het platteland, in een prachtig versierde schuur. We verbleven enkele dagen samen met de familie in hun ouderlijk huis. In de kerk gingen we bescheiden achteraan zitten, maar de familie wilde dat we vooraan bij hen kwamen. We voelden ons echt welkom.

Na de ceremonie stonden buiten tafels vol taarten en sterke drank, overal klonk muziek. Daarna reed iedereen in stoet naar de feestzaal, waar we de hele avond dansten op traditionele muziek. Zo'n warmte en verbondenheid had ik nog nooit meegemaakt. De volgende dag was het opnieuw feest, om samen de restjes op te eten.

Dat we daar deel van mochten uitmaken, raakte me diep. Je verbonden voelen met iemand heeft niets te maken met taal of cultuur. Soms klikt het gewoon. Het is ongelooflijk welke band je met mensen kunt opbouwen, zelfs als je elkaar maar zelden ziet.

Ik ben enorm dankbaar dat ik op dat feest mocht zijn.

11

1	_____	16	_____
2	_____	17	_____
3	_____	18	_____
4	_____	19	_____
5	_____	20	_____
6	_____	21	_____
7	_____	22	_____
8	_____	23	_____
9	_____	24	_____
10	_____	25	_____
11	_____	26	_____
12	_____	27	_____
13	_____	28	_____
14	_____	29	_____
15	_____	30	_____

FATIMA

44 JAAR, KOERDISTAN

Wanneer je als vluchteling in een nieuw land aankomt, ontstaan er soms onverwachte verbindingen. In het hotel waar ik werk, leerde mijn bazin me geleidelijk beter kennen. Beetje bij beetje deelde ze verhalen over de moeilijke periodes in haar leven.

Dit raakte me en gaf me het gevoel dat ik niet alleen was. Ongeacht onze achtergrond staan we allemaal voor uitdagingen. Het deed me beseffen dat ik het leven van mensen in België niet moest idealiseren. Overal ter wereld zoeken mensen naar manieren om hun problemen te overwinnen. Dat besef maakte me minder eenzaam.

Vaak denk ik dat ik mijn eigen worstelingen moet verbergen, dat ik niet mag klagen. Maar wanneer anderen hun verhaal delen, voel je je minder eenzaam. Ik heb het gevoel dat Europeanen hun emoties niet snel tonen. Juist daarom betekende het veel dat mijn bazin zich voor mij openstelde. Het maakte duidelijk dat er tussen ons een diepere band ontstond dan die tussen gewone collega's.

Vrouwen verbinden overal ter wereld sneller met elkaar dan mannen. We zijn vaak meer gevoelsmensen, we maken gelijkaardige dingen mee, ongeacht afkomst. Ook al ben ik een vluchteling en anderen niet, we delen dezelfde grote lijnen van het leven: opgroeien, studeren, liefhebben, falen, opnieuw beginnen.

Het verschil is misschien dat Europeanen niet hoeven te zoeken naar een etnische identiteit. Ik ben 44 en nog steeds op zoek naar wie ik ben. Toch blijven we allemaal mensen.

Mijn eigen problemen deel ik niet met mijn familie in Iran. Zij hebben hun zorgen en ik de mijne. Dus zeg ik dat alles goed gaat, dat de mensen hier vriendelijk zijn. Ik wil hen niet belasten, want ze kunnen mijn problemen toch niet oplossen. En zij doen hetzelfde tegenover mij. In het asielcentrum kan ik niet koken, en als ik mijn moeder vraag wat ze gegeten hebben, zegt ze altijd: "brood en yoghurt". Ze probeert ons te sparen. Soms hebben ze als Koerden zware problemen, maar ze vertellen het niet.

Aanmoediging en het delen van ervaringen zijn voor mij essentieel. Het herinnert ons eraan dat we er niet alleen voor staan; het is iets menselijks. Soms wil je opgeven, maar dan hoor je hoe anderen blijven doorgaan, en dat geeft kracht.

Dat ene verhaal van mijn bazin heeft mijn perspectief veranderd. Het doet me hopen dat meer mensen hun verhaal met mij willen delen. Het geeft me hoop dat ik ooit echt deel mag uitmaken van deze gemeenschap.

FATIMA
44 JAAR
KOEKISTAN

12

- 1 _____
- 2 _____
- 3 _____
- 4 _____
- 5 _____
- 6 _____
- 7 _____
- 8 _____
- 9 _____
- 10 _____
- 11 _____
- 12 _____
- 13 _____
- 14 _____
- 15 _____
- 16 _____

- 17 _____
- 18 _____
- 19 _____
- 20 _____
- 21 _____
- 22 _____
- 23 _____
- 24 _____
- 25 _____
- 26 _____
- 27 _____
- 28 _____
- 29 _____
- 30 _____
- 31 _____

